

ÎNSETAT DE LUPTĂ, IUBIRE ȘI ZBATERE: PROF. UNIV. DR. AUREL PENTELESCU

Col. r. dr. Constantin MOȘINCAT, Oradea

În viață există sălcii și stejari, există oameni care veștează într-o dulce împăcare cu sine însuși, dar există – ce-i drept mai rar – și spirite veșnic neadormite, aflate în căutare. Aceste spirite par, tot timpul, ancorate într-o rațiune de a fi pentru ceilalți, slujind un ideal care, pentru unii, ar putea părea desuet. Un astfel de OM este și profesor doctor în știință militară Aurel Pentelescu. Omul te cucerește de prima dată prin bonomie, solitudine și, nu în ultimul rând, prin umanism, pe care îl resimți profund. Am introdus intenționat repetiția omeniei, nu numai pentru că se cuvine!, ci și ca o caracteristică a Domniei Sale. Dacă vorba-i este deopotrivă sinceră și subtilă, rezonantă și profundă, acidă uneori și delicată mai ales, potrivită cu împrejurarea, care așa se modelează cu firea sa, ca o cristalină oglindă complexă a firii de luptător, răzbătător, a unui metodist cu finalitate practică.

Cu bune, cu rele, viața trece în ritmul pe care noi îl impunem. Și la un moment festiv -75 de ani n.n. - material scris în 2015)- facem bilanțul faptelor, a căror constatare doar o punctăm. Într-o astfel de postură se află distinsul nostru profesor doctor **Aurel Pentelescu**. Ca unul care am colaborat, ani mulți, pe tărâmul inspirat de muza CLIO, cu substanțiale foloase pentru noi, l-am cunoscut în mai multe ipostaze: **de profesor universitar, de pasionat cercetător, de mesager al adevărului istoric și de OM**. Pentru toate aceste ipostaze merită considerație și stimă, felicitări și urări de bucurie, sănătate și – **LA MULȚI ANI!**

OMUL, Aurel Pentelescu și-a ales un drum sinuos, dar spectaculos: cel al ofițerului instructor și educator, formator de personalități. Un drum dificil, complex, care necesită răbdare, sacrificiu, dăruire și iubire. Pentru că fără iubire, respect și apreciere nu se poate face nimic. De aceea a cucerit spiritul tânăr, fiind el însuși tânăr sufletește. Oferă exemplu, crezând cu tărie în ceea ce face, până la obsesie. Obsesia perfecțiunii academice. Indemnul permanent: întotdeauna se poate, iar dacă ai căzut, sigur te vei ridica. Aceasta filosofie de luptător am simțit-o în atitudinea distinsului profesor.

Se spune că sunt oameni pe care nu-i cunoști, dar știi că îi preferi. Sunt oameni despre care nu ai aflat nimic, dar când îi zărești îți inundă sufletul cu lumină. Sunt oameni pe care vrei să-i creionezi, dar nu găsești cuvintele potrivite. Sunt oameni cu care deși nu te întâlnești zilnic, atunci când se întâmplă îți fac viața o sărbătoare. Sunt oameni de la care poți culege, în fiecare clipă, vorbe bune, sprijin, sfințenie, bucurie. Sunt oameni capabili, de o așa mare inteligență, încât te simți bogat să stai de vorbă cu ei. Sunt oameni atât de gingași în prietenia pe care o oferă, încât te simți o comoară neșlefuită. Într-un asemenea peisaj psihologic se încadrează și domnul profesor doctor Aurel Pentelescu. La biografia sa domnul comandor Aurel Pentelescu poate inventaria prietenia declarată și pe aceea nemărturisită, a acelora care nu i-au spus-o deschis, precum și a acelora care i-au găsit câte un cusur, căci nimeni nu-i perfect.

Semnatarul acestor rânduri, care a făcut ochi în urmă cu 60 de ani, are toate motivele să se confeseze că anii 1993 - 2014, pe care i-am petrecut, fie și sporadic în prejma și alături de magistrul comandor profesor doctor Aurel PENTELESCU, se constituie în una dintre cele mai frumoase perioade din viața și activitatea mea științifică, ca slujitor de Clio. Mi-a oferit din prima clipă, cred că fără să știe, respect, apreciere, încredere, bunătate, sinceritate. M-a învățat și determinat să fiu o fărâmbă din el. Este omul care are în suflet multă dragoste față de semenii. Este omul dedicat cercetării și scrisului clipă de clipă, omul care nu are orar, pentru că este permanent concentrat pe activitățile calendarului de scris, încercând de a găsi mereu strategii, soluții, calea cea mai bună. Este omul care are curajul de a-ți spune când greșești, de a te ajuta să te corectezi. Este omul care știe cum să te facă să te simți admirat pentru o realizare sau copleșit de o greșeală. Este galant, elegant, meticolos, foarte atent la detaliile semnificative, detalii ce definesc până la urmă profunzimea atitudinilor domniei sale.

Ce poate fi mai edificator, în acest sens, decât crearea și implementarea unei strategii, care a durat mai bine de zece ani, precum și angajamentul devenirii noastre în viitor. Acesta este motivul încercării și reușitei de a reuni, peste vreme, între copertile a 10 volume de *Pietre de Hotar*, studii și cercetări relative la *Frontiera de vest în istoria contemporană a României*, care de-a lungul anilor brevetează ceea ce s-a petrecut mai important în instituțiile culturale bihorene. Toți cei care au zidit și au investit știință și suflet, care și-au făcut datoria, care au ars pe altarul Zeiței Clio, care au trudit în arhive și biblioteci și s-au bucurat atunci când lansam la Oradea câte un volum, sunt mândri de acest

proiect. Tot ceea ce regăsim în acest demers este rodul gândirii inițiatorului de formație și profesie academică, o fărâmbă din sufletul și plăcerea filosofică și poetică a celui dus cu sine „ca un călător / pornit spre zorii de aur” ... însetat de luptă, iubire și zbatere¹ - Aurel Pentelescu!.

În ce mă privește am a-i mulțumi, în modul cel mai respectuos, ca și familia mea, care a fost chestionată la orice dialog purtat ca între prieteni, cu deferența de rigoare. Această prietenie oferită de distinsul profesor mă onorează și m-a determinat să mă alătur oricărui demers intelectual confortabil din preajma Domniei Sale. Este un Om de mare încredere, capabil de respect și de admirație. Este extrem de dinamic, dar și foarte sensibil în același timp, de altfel ca orice poet.

Cu mult tact pedagogic, de un rar rafinament, în calitatea prestației didactice, prin ținuta științifică elevată a cursurilor academice, prin propriile demersuri științifice, domnul comandor profesor doctor Aurel Pentelescu, a contribuit decisiv la păstrarea curată a *spiritului militant, al adevărului* potrivit *căruia țara așteaptă de la noi cinste, suflet, muncă, inimă caldă, pentru ce e bine și liber de orice patimă*. În toate luările de poziție profesorul cere suflet cultivat, întărit prin cultură românească, cu cât mai multă știință și forța argumentului documentat.

Ne-am întâlnit, în mod oficial (eu îl cunoșteam din Academia Militară, unde între 1982-1984 am fost elev-student, în clasa prof. univ. dr. Jipa Rotaru) în biroul Directorului Muzeului Militar Național București, Jipa Rotaru în 1993. De la prima întâlnire absorbeam dialogul. Mi se părea fascinant să am un interlocutor cu viziune, cuprindere și orizont atât de vast. Eram nerăbdător să revin în capitală și să pot profita de un ceas de dialog cu prof. dr. Aurel Pentelescu.

Am fost onorat de invitația ce mi-a făcut-o pentru o cină la casa Domniei Sale, când am vorbit mult și despre câteva dintre preocupările noastre comune. Serile începute de vreme se sfârșeau târziu în nopțe. Cina era doar un pretext. Dar, pun mărturie că prof. dr. Aurel Pentelescu este și un gospodar-bucătar iscusit. Bucatele alese erau cu multă atenție și mult suflet gătite și cu plăcere oferite. Într-o asemenea seară, repetată de câte ori veneam în București, s-a născut ideea sesiunilor științifice anuale, finalizate cu *Pietre de Hotar*. Și pentru idee, și pentru susținere și pentru prezența la Oradea, - fie și numai pentru sfaturi - se cuvine să-i adresez la ceas aniversar respectuoase mulțumiri! Și nu o fac din complezență, ci din inimă, căci merită!

Relația de colaborare s-a adâncit și statornicit cu timpul. Sunt mândru să spun căci la multe sărbători și aniversări am fost răsfățat cu „o capodoperă” (cum le numea cu umor) a domniei sale, și câte o epistolă extrem de frumoasă (neavând acordul autorului nu voi divulga din corespondența personală). Voi cita doar câteva fragmente din dedicațiile pe care mi le-a făcut pe lucrările oferite: „...neuitatului meu prieten C.M. toată dragostea și aleasă prețuire din partea autorului, cu mulțumiri pentru sprijinul dat în elaborarea acestei lucrări, La mulți și fericiți ani! (Buc. 15.dec. 2002)”^{2, 3, 4}, „...prieten, de departe, neuitat în minte și suflet, dr. C.M., Oradea Mare. Alese doriri de bine pentru el și familia sa de Sfintele Sărbători. La mulți și fericiți ani! (Buc. 29.nov. 2010)”⁵, „...Acest produs istoriografic la împlinirea a 70 de ani de la intrarea României în războiul pentru eliberarea fraților de peste Prut...Lucrarea lansată la 17 iunie 2011 la Ziliștea (Boboc), Buzău, exact acolo de unde au plecat bombardierile în noaptea de 21/22 iunie 1941... La lansare am trăit momente de mare înălțare sufletească. Nu credeam că voi trăi o astfel de zi...Mulțumesc Doamne! Cu drag, (Buc. 24.06 2011)”⁶, „...P.S. M-aș bucura să ai răgazul să citești această „capodoperă”. Versurile le-am scris nu ca moft, ci ca mod de a mă apăra de mizeriile vieții, destule. De fapt, le-am scris când ele s-au cerut a fi scrise”⁷, „...Deocamdată o carte unicat în istoriografia română (Buc. 28.11 2013)”. Aceste rânduri scrise din suflet, cu sinceritate și dragoste mă onorează, după cum prețuiesc distincția și noblețea caracterială a distinsului profesor camarad .

¹ Aurel Pentelescu, *Drumul spre Corint*, Editura MJM, Craiova, 2012, p.12

² Aurel Pentelescu, *Destinul unui zburător cpt. Av. Mircea T. Bădulescu (1917-1967)*, ed. Modelism, București 2002

³ Gheorghe I. Brătianu în *dosarele securității: documente: perioada domiciliului obligatoriu: arestarea, detenția, moartea (1947-1953)*, Ed. Enciclopedică, București, 2006

⁴ Aurel Pentelescu, *Pentru făurirea României Mari (1916-1919) – studii și articole* -,Ed. Univ. Naț. De ap. Carol I, Buc. 2007

⁵ Aurel Pentelescu, Marius Adrian Nicoară, Dan Antoniu, *O legendă vie: General de flotilă aeriană Ion-Stratulat Dobran: veteran de război*, Buzău, ed. Edithgraph, 2010

⁶ Aurel Pentelescu, *Aeronautica română în anii celui de-al doilea război mondial*, Edithgraph, Buzău, 2011

⁷ Aurel Pentelescu, *Drumul spre Corint*, Ed. MJM, Craiova, 2012

Conversația telefonică, purtată de regulă la ore târzii, ne mai scotea din monotonie sau/și încordarea de la masa de lucru, pentru ca apoi îndemnul reciproc să genereze noi energii. *Cetatea Bihariei*, al cărui secretar de redacție sunt, a fost un frumos și durabil proiect științific pe care profesorul dr. Aurel Pentelescu l-a sprijinit cu idei, studii și articole valoroase. De altminteri prezența domniei sale la manifestările științifice organizate la Oradea au aureolat reuniunile noastre. După cum și călătoriile pe trasee turistice și eroice la Salonta, Tinca, Beiuș, Stâna de Vale, Peștera Urșilor, Ștei, ori Mănăstirile Izbuț și Sf. Cruce au fortificat idei și simțăminte. Pe „frontul” istoriografic ne-am intersectat la București, Constanța, Pitești, Oradea și de fiecare dată observam un oftat și un regret că ne-am întâlnit atât de rar la Oradea Mare!

Mi-a deschis și împrumutat cărți, din biblioteca Domniei Sale, necesare pentru teza mea de doctorat. M-a dojenit când n-am argumentat suficient tezele lansate. Mi-a fost un real îndrumător. A devenit aproape o obișnuință de a ne auzi periodic. De ce mai sunat Costele, ce mai fac ai tăi? Doar așa să mai știu cum sunteți, ce mai faceți..., replicam. Îl descoseam eu apoi despre proiecte, etc, și pentru ca să-i mai smulg o promisiune de prezență la Oradea, ori pur și simplu că îmi era dor de un dialog, sau ca să-i urez de sărbători și negreșit să-l colind la Crăciun.

Luați și mânați de preocupări cotidiene nu întotdeauna remarcăm că, cel de lângă noi, se dăruiește meseriei sale, pentru care se consumă ca o lumânare arzând, și că îi datorăm măcar un minim

În casa prof. dr. A. Pentelescu, București, iulie 2005

Oradea – 11 oct. 2006 – după susținerea tezei de doctorat –
D. Poinar, C. Moșincat, A. Pentelescu

de recunoștință. Și mai ales când avem un model de urmat. Și atunci când avem pilda unor profesori erudiți, cum este și cazul nostru, parcă suntem zgârșiți în a le recunoaște, măcar, meritele incontestabile!

Păstrez o frumoasă amintire fiecărei întâlniri pe care am avut-o cu profesorul dr. Aurel Pentelescu. Din fototeca personală atașez acestui elogiu două frumoase fotografii.

Discret și distins, modest și elegant, om al faptelor, călător neobosit pe cărările Bihariei cunoaște spiritul locului căci s-a apropiat deopotrivă de cărțurari și de săteni ca un adevărat cavalier băștinaș. Aprecieri că întreaga activitate și rezultatele muncii îl recomandă pe domnul profesor dr. Aurel Pentelescu, mai mult decât am exprimat-o noi în câteva cuvinte, la obținerea coroanei recunoștinței. Nutrim convingerea că aprecierile noastre se vor unii cu ale altor camarazi de pe tărâmul muzei *CLIO* fapt pentru care dorim să aveți ani mulți, cu sănătate, putere de muncă pentru finalizarea proiectelor ce vă așteaptă la dunga orizontului.

Și chiar dacă nu mi-l pot imagina altfel decât în explozie iminentă de idei, trăind pe o lamă de cuțit între două proiecte editoriale sau chiar dacă știu că este atât de greu de suportat și aproape imposibil de ținut pasul cu el, nu mă pot abține să nu mă gândesc la profesorul doctor Aurel Pentelescu altfel ca la familia mea binecuvântată.

La mulți și sănătoși ani!